אוהב ישראל — פרשת זכור

ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר. ילקוט ר' ברכיה בשם ר' אבא בר כהנא. כ"ז שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים. אבד זרעו של עמלק מן העולם. אין הכנף מכסה את הפנים. שנ' ולא יכנף עוד מוריך. ר' לוי בשם ר' חמא בר' חנינא כ"ז שזרעו של עמלק כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם. אבד זרעו של עמלק מן העולם השם שלם והכסא שלם. שנ' האויב תמו חרבות לנצח גו'. אבד זכרם המה וה' לעולם ישב כונן למשפט כסאו. עכ"ל הילקוט. והנה כל איש נבון לבבו ילהב להבין מאחז"ל שהם פלאי פלאים. מהו הכנף מכסה את הפנים כביכול. גם מהו השם שלם והכסא שלם. גם לידע ענין מחלוקתן של חז"ל:

ובהעיר לב י"ל דמר א"ח ומא"ח ול"פ רק כ"א מפרש לפי בחי' ושורש נשמתו. דהנה כתיב עוטה אור כשלמה. כי כשעלה ברצונו הקדום האחדות הפשוט ית' ויתי להאציל ולברוא את העולמות כדי להיטיב להם ולפרסם טובו וחסדו הגדול לכל באי העולם. ושישיגו לדעת גודל רוממותו ית"ש. ולמנדע דאיהו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין. אמנם איך הי' באפשרי להשיג שום השגה בעצמותו ית' אשר לית מחשבה תפיסא ביה כלל והוא מושלל מהשגה. ולזה לאשר רצון חסדו הגדול להיטיב לברואיו. האציל כביכול אור בהיר וצח ומצוחצח מהוד מעטה לבושו כביכול. אשר עי"ז יוכלו העולמות להשיג גדולתו ורוממותו ית' כ"א לפי בחינתו ומדריגתו ומעלתו וכל באי עולם ישיגו חסדו וטובו הגדול מצד פעולותיו. וזהו עוטה אור כשלמה. וזה האור בהיר וצח נק' כביכול אור פניו של הקב"ה וב"ש. הנכבד והנורא. וזהו שאנו אומרים בברכת כהנים. יאר ה' פניו אליך ויחנך. לבוא למדת חנון כי שם הוא רק עוצם הטוב וחסדו הגדול וזשה"כ כי ימינך וזרועך ואור פניך כי רציתם. ימינך הוא מדת החסד מדתו של אאע"ה וזרועך הוא מדת הגבורה מדתו של יצחק אע"ה. והם נכללים זה בזה. ע"י ואור פניך כי רציתם. הוא בחי' מדת יעאע"ה. הבחיר שבאבות. ומדתו מדת האמת מרכז אמצעי של כל העולמות. וזהו העיקר ואור פניך כי רציתם. שיזונו בנ"י עם קרובו מאור פניו ית' בלי שום מסך המבדיל. רק ע"י מדתו של יעקב להמשיך מאור פניו ית' אשר שם הוא גודל עוצם הרחמים והחסדים טובים. והוא נמשך מהמדה ראשונה של י"ג תיקוני דיקנא עילאה קדישא. שהוא אל לשון תוקף וחוזק. כמו ואת אילי הארץ לקח. שמשם נמשכו תוקף החסדים והרחמים העליוני' לכל העולמות ולכל המדות. וזהו בחי' אור פניו ית'. וזהו סוד שם הק' או"ר פניא"ל שהוא אור. פנ"י א"ל. והוא מספר מלבו"ש גימ' שע"ח. וזהו עוטה אור כשלמה. והוא ג"כ סוד החשמ"ל כי מספר אחד לכולם חושבניה דדין כחושבניה דדין. וחכמה ובינה שהם סוד י"ה. והם ג"כ בסוד אור פניו ית' ויתי'. ובזה יובן ג"כ פי' הפסוק ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פא"פ ותנצל נפשי. כי שרו של עשו כשאבק עם יעאע"ה ורצה שיתלבש בכוחותיו. ויעאע"ה ישראל מלאך ויוכל לו. והעביר כל המסכים המבדילים עד שהאיר לעצמו ע"י מדתו מדת האמת. והמשיך הרחמים והחסדים הגדולים מאור פניו ית' על עצמו וזהו ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פא"פ בלי מסך המבדיל ועי"ז ותנצל נפשי והבן:

והנה עמלק וזרעו הם קליפות גדולים מקור הקליפות והחיצונים בסוד כי רג"ע באפו רג"ע ר"ת ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד. אכן כ"ז שהם בעולם הם נעשים ח"ו מסכים המבדילים לישראל ביניהם לאור פניו של הבורא בהוב"ש וכביכול הכנף מכסה את האור פני אל ית' וזהו בסוד כי י"ד ע"ל כ"ס י"ה כס הוא מלשון כיסוי היינו כביכול שהיד שהוא בחי' כנ"ף מכסה ח"ו האור פנים שהם בבחי' י"ה וכנ"ל ואז אין בנ"י ניזונים כ"א מתמצית כנודע ולא מאור הפנים וזהו שא' ר' ברכיה כ"ז שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים אבל במהרה בימינו כשיהי' אחריתו עדי אובד הוא וזרעו ימחו מן העולם אז לא יכסה הכנף את הפנים ויומשך השפעות טובות ישועות ונחמות וכל ברכאין קדישין ורחמי' וחסדי' מאור פניו ית' ממש על ידי מדת האמת בלי שום מסך

המבדיל ויופיע עלינו הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא רב טובו וחסדו הקדוש והגדול מבחינת י"ה בסוד אור הפני' וכנ"ל. וזה המאמר א"ר ברכיה להיות כי שמו מוכיח על זה. כי שם האדם הוא בחי' שורש נשמתו. עד"ה נפש חיה הוא שמו. וזהו בר"כ י"ה. היינו לעשות בריכה והמשכה מאלו האותיות י"ה ממש כביכול וכיה"ר אמן: והבן היטב כ"ז:

ור' לוי בשם ר' חמא בר חנינא אמר כ"ז שזרעו של עמלק בעולם כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם כו'. דהנה כאשר בא אל האדם הישראלי הערה שכלית ורצונו ותשוקתו להיות אך ביראת ה' כל היום ומדבק עצמו ביראתו ית' ומקשר עצמו באהבתו ית' ומפלס מעגל דרכיו ועשיותיו שיהיו כולם בצדק ובמישרים יהלוך. אך עיקר העבדות הוא לטהר ולקדש כל דיבוריו וכל פעולותיו וכוחותיו ומחשבותיו. שהם ד' בחינות לייחד את כולם זה בזה עד מחשבה השכלית. ושיהיה הכל בלתי לה' לבדו בלי שום פניה אחרת. ועי"ז הוא מייחד ומקשר עולם העשיה בעולם היצירה. ושתיהן מייחד לעולם הבריאה. ושלשתן לאצילותא קדישא. והולך ממדריגה למדריגה לעילא ולעילא לקשר ולייחד עשיה דאצי' ליצירה דאצי' ומשם לבריאה דאצי' ומשם לאצי' דאצילותא קדישא. כי אית כסא לכסא עד אין קץ ותכלית. והנה עולם האצי' הק' נק' בבחי' שמו של הקב"ה. ועולם הבריאה נק' בבחי' כסא. וכמ"ש כל הנק' בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. בשמי ולכבודי היינו עולם האצי'. מלשון ר' יוחנן קרי למאני' מכבדותא. כביכול בסוד מלבו"ש בראתיו יצרתיו אף עשיתיו. הם השלש עולמות בריאה יצירה עשיה. וזהו פי' הזוה"ק כגוונא דאינון מתייחדין לעילא כו' קב"ה לא יתיב על כורסייא כו' ברזא דאחד כו' ושמו אחד ע"כ. כורסי' דיקרי' הוא עולם הבריאה דאתעבידת ברזא דאחד היינו שהיא מתייחדת עם השני עולמות יצירה ועשיה. ואז אחד באחד יגשו. להתייחד עם עולם האצילות דהוא ברזא דשמו אחד. והא אוקימנא דהוא אחד ושמו אחד. והכל הוא מחסדי האל ית' לבנ"י עם קרובו. היינו שע"י מעשיהם והתאמצותם בעבודת ה'. ובקבלת עול מלכותו ית באמת ובלב תמים. מסר הש"י היכולת והכח בידם. ובכוחם לייחד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין עד רום שמי שמים העליונים וכנ"ל. אמנם כ"ז שזרעו של עמלק בעולם הן הנה לחטאת מרי לבנ"י הוא השטן הוא היצה"ר שבלב האדם אשר בכל יום ויום תמיד ירדפנו במלחמה כבידה ורצונו להטותו מדרך הטוב והישר ומקבלת עמ"ש ואדנותו ית'. ע"י אשר בכל עת יסיתנו אל התאוות הגשמית. ומייפה וממתיק הדבר אל לב האדם. ואחריתה מרה כלענה וטועם טעם מרירות ר"ל. ולזה עמל"ק הוא מספר מ"ר. ומספר א"ל אח"ר (מלחמה לה' בעמלק. ר"ת מל"ב מלחמה זו בליבא תליא. וכן לאסור מלכיהם בזיקים ר"ת מל"ב. וכן לעשות בהם משפט ר"ת מל"ב) וכ"ז שזרעו של עמלק בעולם אינם מניחים את בני אל חי. לעסוק בתורת ה' תמימה. ולהיות קשור בעבודתו ית"ש. ואז כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם וכנ"ל. כי אינם מניחים את בנ"י לייחד עצמותם ואת מחשבתם ולקדש לה'. אבד זרעו של עמלק מן העולם. אז יהיו כל פרטי אישי ישראלי דבוקים בעבודת הבורא ית"ש בקשר אמיץ וביחוד אמיתי בשכליות קדושים ונפלאים ואז יתייחדו ע"י מעשיהם כל העולמות הק'. ואז יהיה השם שלם והכסא שלם ע"ד הנ"ל. וזהו המאמר אמרו ר' לוי לפי בחי' נשמתו כי לו"י הוא מלשון התקשרות וחיבור כמו כי לוית חן הם לראשך. והיינו לייחד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין. וזהו יש לרמז ג"כ בפסוק וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק. היינו כשאכרות ואגדע קרני רשעים. אותיות שבקרנות וקצוות של רשעים שהם אותיות מ"ר מספר עמל"ק. נמצא נשאר אותיות יש"ע. ואז תרוממנה קרנות צדיק. ר"ל אותיות שבקרנות וקצוות של צדיק שהם אותיות ק"ץ. ואז תהיה סוד הגאולה. וכיה"ר שע"י קריאתינו בכל שנה פ' זכור בהתעוררות להש"י ומבקשים בתחנונים למחות זרע עמלק מן העולם יאזין ה' תחנונינו וישמע שועתינו ותפלתינו בקרוב למחותו מתחת השמים. ואז יהיה השם שלם והכסא שלם ע"י משיח צדקנו שיבא בב"א. והמשכיל יבין כ"ז כי דברים נפלאים הם העומדים ברומו של עולם: